

NEM Meetnet Hazelmuis - oktober 2018

Sinds de negentiger jaren worden de hazelmuizen in het zuidelijkste puntje van Zuid-Limburg nauwkeurig gemonitord. Deze monitoring is onderdeel van het NEM (Netwerk Ecologische Monitoring), waarbij het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) jaarlijks de populatietrend op basis van de meest recente monitoringsdata berekent.

De monitoring bestaat uit het tellen van nesten op vaste telroutes. Elk jaar worden in de periode 15 september - 15 november al deze telroutes twee maal afgelopen.

Elke herfst tellen vrijwilligers de nestjes van hazelmuizen langs een groot aantal telroutes (trajecten). Het aantal getelde nesten is een maat voor de populatiegrootte.

De resultaten van seizoen 2017

In 2017 zijn 54 trajecten geteld, tegen 59 in 2016 en 45 in 2015. Elk traject wordt in principe twee maal geteld, wat in 2015 in zes gevallen geen tweede keer lukte; in 2016 was dat twee maal en in 2017 was dat slechts één maal het geval. Sinds er in 2016 een aantal routes bij zijn gekomen (bij Wolfhaag en het Onderste Bos)

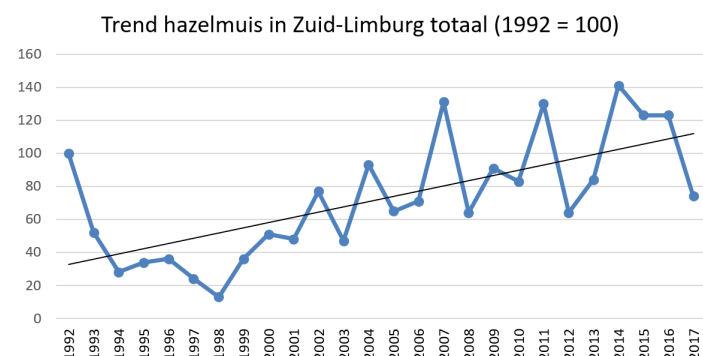
ligt het totaal aantal trajecten nu dus steeds ruim boven de 50.

Afgelopen seizoen werden er 262 nesten geteld, wat aanzienlijk lager was dan de 437 van 2016, maar iets meer dan de 236 uit 2015. Het geringer aantal nesten in 2017 lijkt op een afname van de populatie te wijzen, maar het aantal getelde nesten is echter geen absolute maat voor een eventueel goed of slecht hazelmuisjaar. Door voor allerlei factoren die de tellingen beïnvloeden te corrigeren, komt het CBS tot een index, die iets zegt over toe- of afname van de hazelmuispopulatie. Met als startjaar 1992 (met een beginwaarde van 100), worden de tellingen van elk jaar meegewogen en ontstaat een beeld van de ontwikkeling (trend) van de hazelmuispopulatie over de jaren.

Populatietrend 1992-2017

Ondanks het schijnbaar matige jaar 2017, berekent het CBS de trend van de hazelmuis voor heel Limburg als positief. Er is sprake van een significant sterke toename over de periode 1992-2017 (figuur 1).

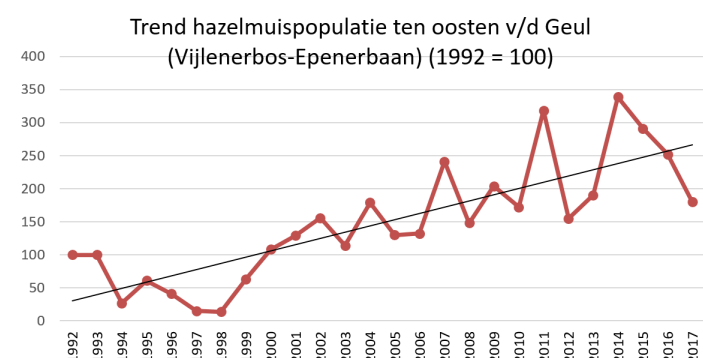
Wanneer er alleen gekeken wordt naar de laatste 10 jaar (2008-2017), is er sprake van een matige toename.

Figuur 1: De index van hazelmuis in Zuid-Limburg als geheel.

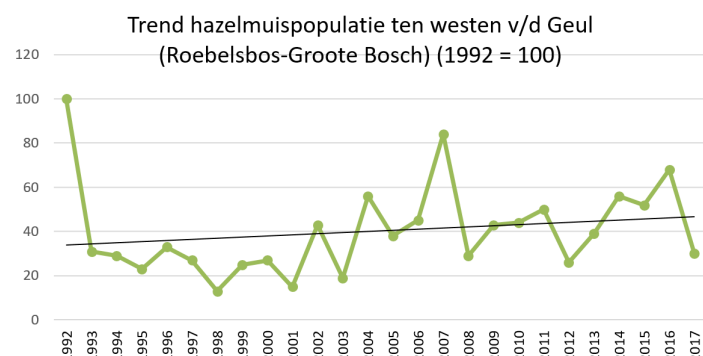
Het verspreidingsgebied van de hazelmuis in Limburg bestaat uit twee delen: een populatie ten westen van de Geul (Roebelsbos-Groote Bosch) en één ten oosten van de Geul (Vijlenerbos-Epenerbaan).

De trend in beide deelgebieden verschilt sterk: de oostelijke populatie laat een significant sterke toename zien voor de periode 1992-2017 (figuur 2) en een significant matige toename over de laatste 10 jaar (2008-2017).

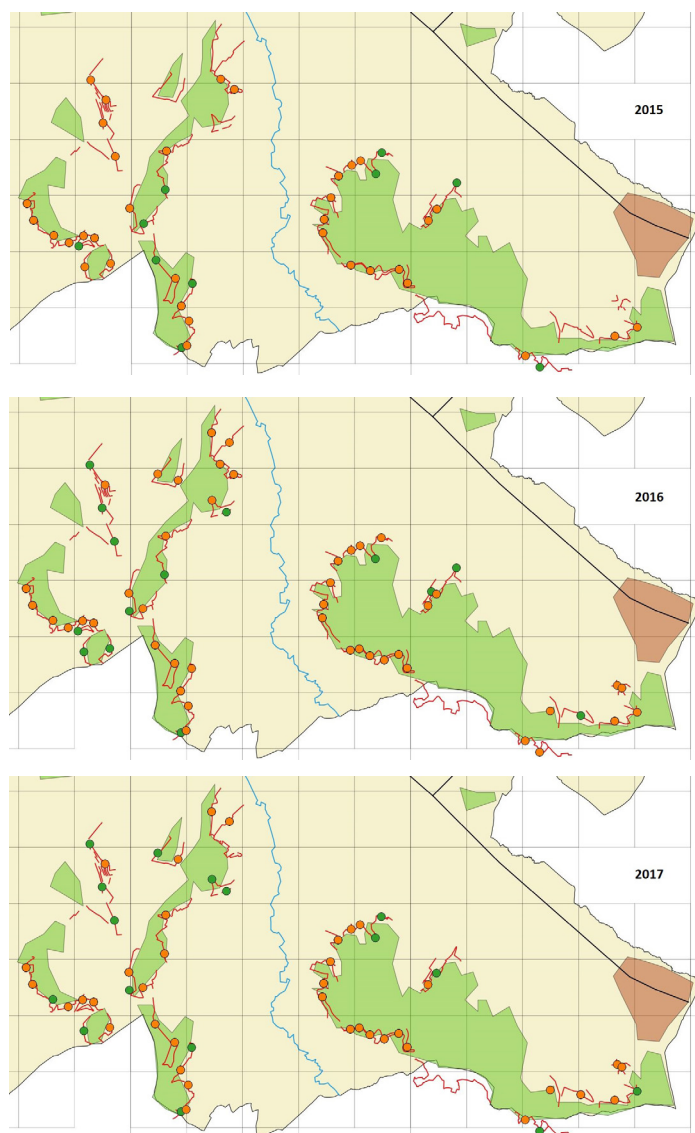

Figuur 2: De index van hazelmuis in Zuid-Limburg ten oosten van de Geul.

De index van de westelijke populatie wijkt hier behoorlijk van af: deze populatie laat een matige toename zien voor de periode 1992-2017 (figuur 3), wat tevens geldt voor de laatste 10 jaar. Met name voor de westelijke populatie lijkt het zaak het aanwezige habitat kwalitatief te verbeteren en uit te breiden, dan wel onderling beter te verbinden.

Figuur 3: De index van hazelmuis in Zuid-Limburg ten westen van de Geul.

Figuur 4. Voor de jaren 2015-2017 is voor elk traject (rood) aangegeven of er wel (oranje) of geen nesten (groen) zijn aangetroffen.

Waar zijn in de periode 2015-2017 nesten aangetroffen?

Wanneer we kijken in welke trajecten er in de periode 2015-2017 nesten zijn aangetroffen (figuur 4), zien we geen veranderingen over die 3 jaren. Wel zijn er duidelijk trajecten waar altijd nesten worden gevonden, zoals aan de zuidwestzijde van de Vijlenerbossen (oostelijke populatie)

Werkdagen

Net als 2016 en 2017 zijn er ook in het vroege voorjaar van 2018 twee hazelmuis-werkdagen georganiseerd. Eén op een telroute in het Onderste Bos (17 februari) en één in de omgeving van Vaals (24 februari). De boomopslag in beide randen is grotendeels teruggezet. Wat de resultaten hier van zullen zijn wordt dit najaar mogelijk al duidelijk. Ook in februari 2019 zullen er weer één of twee werkdagen georganiseerd worden. Gezien het enthousiasme van de afgelopen jaren zal het waarschijnlijk geen probleem zijn voldoende

NEM Meetnet Hazelmuis - oktober 2018

vrijwilligers te vinden om deze activiteiten te bemensen. De exacte locaties en data van de werkdagen zullen worden aangekondigd in de NEM Nieuwsbrief en op de website van de Zoogdiervereniging.

Hartelijk dank

Alle tellers worden weer hartelijk bedankt voor al hun

inspanningen en we hopen dat 2018 weer een mooi telseizoen wordt met mooie resultaten. Veel plezier en succes bij het tellen.

Team NEM Meetnet Hazelmuisen:
[Dick Bekker](#) (landelijk coördinator), Elze Polman,
Martijn van Oene en Tom van der Meij (CBS).